توسعه جنگلکاری و فضای سبز از اولویت های منابع طبیعی همدان است

رئیس اداره جنگلکاری منابع طبیعی همدان گفت: توسعه و گسترش جنگلکاری و فضای سبز از اولویت های منابع طبیعی در همدان است.

عیسی بختیاری افزود: با توجه به این که استان همدان جزو استان های با پوشش کم جنگلی است، باید در جهت توسعه فضای سبز در استان اقدام های مؤثری انجام شود. وی اضافه کرد: استان همدان ۳۵ هزار و ۱۷۶ هکتار اراضی جنگلی دارد که بیش ترین میزان اراضی جنگلی مربوط به شهرستان های جنوبی استان است. وی با ذکر ضرورت جنگل دست کاشت گفت: امسال بیش از ۲۰ میلیارد ریال برای نگهداری از جنگلکاری های سنواتی در سطح ۳ هزار و ۱۰۰ هکتار و توسعه جنگلکاری در سطح ۹۱۵ هکتار اختصاص یافته است. بختیاری افزود: همچنین امسال ۶ میلیارد ریال اعتبار نیز از محل اعتبارات ملی برای صیانت و توسعه جنگل های زاگرس در نظر گرفته شده است. این میزان اعتبار طرح صیانت و توسعه جنگل های زاگرس نیز برای نهال کاری، بذرکاری، کشت گیاهان غیرچوبی و برای کاهش عوامل تخریب منابع طبیعی هزینه می شود.

وی اضافه کرد: همچنین بخشی از فعالیت های جنگلکاری نیز با مشارکت مردم و با استفاده از تسهیلات بانکی انجام می شود. در این راستا می توان به طرح زراعت چوب با استفاده از صنوبرهای سریع رشد اشاره کرد که با تأمین نهال های مورد نیاز و ارائه تسهیلات بانکی انجام می شود.

بختیاری گفت: در سال های اخیر در بحث جنگلکاری های دست کاشت به خصوص در کنار جاده های استان با سطح ۵۰۷ هکتار اقدامات قابل توجهی انجام شده است و طولانی ترین مسیر جنگلکاری در حاشیه جاده های کشور مربوط به استان همدان است.

نگاهی به نقش توانمندی های گردشگری زیارتی همدان

فرصتی برای توسعه صنعت گردشگری

[پروین قادری دانشمند]

امروزه صنعت گردشگری در جهان توسعه فراوانی یافته و بسیاری از کشورها با استفاده از این فرصت توانسته اند وضع خویش را تا حد در خور توجهی بهبود بخشند و بسیاری از مشکلات خود از قبیل بیکاری، پایین بودن سطح درآمد، سرانه و کمبود درآمد ارزی را پوشش دهند.

صنعت جهانگردی در حال حاضر به عنوان یکی از بزرگترین و متنوع ترین صنعت های دنیا محسوب می شود و بسیاری از کشورها این صنعت پویا را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغالزایی، رشد بخش خصوصی و توسعه ساختار زیربنایی می دانند. صنعت گردشگری امروزه به قدری در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها اهمیت دارد که اقتصاددانان آن را «صادرات نامرئی» نام نهاده اند.

براساس آمار سازمان جهانی جهانگردی تا سال ۲۰۲۰ میلادی نیمی از اشتغال جهان به صنعت گردشگری اختصاص می یابد و به عنوان صنعتی پردرآمد، از رشد چشمگیری برخوردار می شود. آنچه مشهود است این که، رشد صنعت گردشگری، رونق بخش های مختلف اقتصادی را به دنبال دارد و تقویت ارتباط بین بخش گردشگری و اقتصادی، قدمی در مسیر توسعه کشور به شمار می رود. از همین رو کشور ما نیز که به لحاظ داشتن مراکز تاریخی و دینی از کشورهای مطرح دنیا به شمار می رود، می تواند با توسعه صنعت گردشگری، از اثرات حاصل از توسعه این امر در کاهش مشکلات بیکاری و افزایش درآمد اقتصادی بهره مند شود. در این وادی سرمایه گذاری و توسعه زیرساخت های گردشگری مذهبی و اهتمام بیشتر در معرفی و شناساندن جاذبه های مذهبی - زیارتی در کنار دیگر جاذبه های توریستی گامی در جهت جذب گردشگر و بهره مندی از منافع بی شمار و سود چندین برابر این امر است. بی شک تلاش و کوشش در جهت رسیدن به توسعه همه جانبه در سایه حفظ ارزش های اسلامی و تکیه بر نظرات دینی و ترسیم روش های اجرایی مختلف و شفاف در صنعت گردشگری با مدنظر قرار دادن نظر دین مبین اسلام و علمای اسلام، نه تنها منجر به رفع ابهامات و محدودیت های موجود می شود، بلکه این امکان را فراهم می کند تا مسئولان صنعت گردشگری بتوانند با تکیه بر پشتوانه دینی و فرهنگی، به خصوص آثار مذهبی و بناهای زیارتی به طور زیربنایی این صنعت را به صنعتی پویا و کارآمد مبدل کنند.

توریسم مذهبی با توجه به ویژگی های خاص خود می تواند نقش مهمی در جذب گردشگر، اعتلا و ارتقای فرهنگ گردشگری داشته باشد چرا که تأثیر سازنده و غیرقابل توصیف زیارت قبور ائمه علیهما السلام و امامزادگان بر کسی پوشیده نیست و به واقع می توان گفت: امروزه گردشگری مذهبی و توریسم زیارتی به عنوان یکی از ارکان اصلی و شاخه های مهم صنعت گردشگری در جهان مطرح است و هر ساله بر تعداد علاقه مندان به شرکت در این گونه سفرها افزوده می شود.

در همدان که گنجینه ای از فرهنگ ها و تمدن های مختلف محسوب می شود، جاذبه های مذهبی مورد توجه ویژه قرار دارند به گونه ای که در شهرستان همدان که یکی از قطب های تاریخی، فرهنگی و سیاحتی کشور به شمار می رود، ۱۵ بنای مذهبی دارای ارزش توریستی - تاریخی وجود دارد که با معماری منحصر به فرد نقش بسزایی در معرفی همدان به جهان ایفا می کنند و سالانه پذیرای شمار زیادی از گردشگران هستند که در میان آنها بقعه تاریخی - مذهبی امامزاده یحیی علیه السلام، بقعه امامزاده حسین علیه السلام، بقعه امامزاده محسن علیه السلام، بقعه خضر علیه السلام، بقعه امامزاده اهل بن علی علیه السلام، بقعه امامزاده اسماعیل و بقعه امامزاده عبدالله علیه السلام شاخص ترین یادمان های زیارتی شهرستان همدان هستند.

بقعه تاریخی- مذهبی امامزاده یحیی در داخل شهر همدان و در محدوده محله قدیمی چمن امامزاده یحیی واقع شده است و بنای آرامگاه مستطیل شکل و در جهت شمالی - جنوبی و ابعاد ۶۵×۶۴ متر ساخته شده است. این بنا در داخل صحن وسیعی قرار دارد و شامل دو بخش رواق و گنبدخانه است و آنچه از تاریخ برمی آید این است که رواق صحن بقعه در دوره صفویه به مجموعه اضافه شده است. در بنای امامزاده یحیی تزیینات شامل آجرکاری، گچبری و آینه کاری مشاهده می شود و برخی محققان بنا را مرقد و مزار «یحیی بن علی بن ایبطالب» وعده ای دیگر آنجا را مزار «یحیی بن حسین علوی» و برخی نیز باقیمانده معابر باستانی پیش از اسلام از جمله معابد مصری دانسته اند که در دوره اسلامی خانقاه یا خوابگاه ابدی یک یا چند نفر از مقدسان نحله های شیعی گرا شده و بعدها نیزمدفن یکی از علویان یا بزرگان تشیع و اولیای تصوف که نامش «یحیی» بوده، شده است.

مسئولان باید مسیری را ترسیم کنند که از جاذبه های مذهبی و تاریخی همدان در زمینه جذب توریسم نهایت استفاده به عمل آید

این بقعه که احتمالاً در دوره تیموری به شکل اولیه ساخته شده و سپس در دوره صفویه الحاقاتی به آن اضافه شده از مهمترین بقاع متبرکه شهر همدان است و روزانه پذیرای شمار زیادی از دوستداران خاندان امامت و ولایت است.

بقعه امامزاده حسین (شاهزاده حسین) نیز در مرکز شهر همدان قرار گرفته و با نقشه مستطیلی شکل و در جهت شرقی - غربی با ابعاد ۲۵/۵۰×۱۳ متر در داخل صحن نسبتاً وسیعی ساخته شده است. این بنا از نظرمعماری دارای ایوان ورودی، شبستان پیشین، اتاق مقبره(گنبدخانه) و سرداب است و با مرمت و نوسازی هایی که اخیراً در این بنا انجام شده، وضعیت ظاهری آن مطلوب ولی در عین حال فاقد اصالت و هویت تاریخی پیشین خود است.

این مزار به اعتقاد برخی نسب شناسان و تبارداناان، مدفن یکی از فرزندان امام علی بن النقی علیه السلام به نام حسین، عموی بزرگوار امام زمان(عج) است و عده ای از مزارشناسان نیز بر این باورند که مزار نامبرده آرامگاه خانوادگی چند نفر از بزرگان و رئیسان خاندان علویان همدان در سده های ۵ و ۶ هجری است. برخی روایت های تاریخی نیز بر اهمیت این بنا افزوده است و گفته می شود برای نخستین بار به عهد ایلخانان مغول به دستور خواجه نصیرالدین طوسی (وزیر دانش دوست هلاوکخان مغول) ساختمان امامزاده در ابعاد وسیع تری مورد بازسازی قرار گرفته و برهمین اساس یکی از احفاد خواجه نصیرالدین نیز در صحن همین امامزاده مدفون شده است. از دیگر روایت های تاریخی مهمی که درباره مزار امامزاده حسین وجود دارد این است که در سال ۱۱۴۰ هجری قمری پس از کشته شدن سلطان حسین صفوی سر او را در ایوان جنوبی این بقعه دفن کرده اند. بقعه شاهزاده حسین که از مهم ترین بقاع متبرکه همدان به شمار می رود، جایگاه ویژه ای نزد مردم همدان دارد و مورد تکریم و احترام اهالی همدان است.

بنای تاریخی امامزاده محسن علیه السلام نیز در ۱۵ کیلومتری غرب شهر همدان در دامنه های شمالی الوند و در بخش مرباتج و انتهای دره مواشانرود قرار دارد و به امامزاده کوه همدان معروف است. بنای مذکور با نقشه مستطیلی و در جهت شمالی - جنوبی در ابعاد ۲۰×۲۶ متر ساخته شده و در نمای داخل و بیرونی، تاق نماها و حجره های متعددی به کار رفته است. بنا در داخل از دو قسمت شبستان پیشین موسوم به قبر صحابه و شبستان پسین (اتاق مقبره و گنبدخانه) تشکیل شده است.

شبستان پیشین این بقعه به اعتقاد برخی از محققان، مدفن و مزار ابودجانه انصاری و چند تن دیگر از همرزمان ایشان است که در جریان جنگ های فتح ایران و به دنبال فتح الفتوح در دره ماو به شهادت رسیدند. به نظر عده ای دیگر این شبستان مدفن یکی از فرماندهان عرب سپاه اسلام به نام سماک بن فرشه است و فرد مدفون در شبستان دوم به قول برخی از پژوهشگران امامزاده محسن از نوادگان امام حسن مجتبی علیه السلام و به عقیده برخی دیگر از نوادگان علی النقی و به اعتقاد جمعی دیگر مدفن یکی از سادات حسنی و علویان همدان بوده است.

این بنا متعلق به دوره ایلخانی است و در دوره صفویه و قاجاریه الحاقاتی به آن اضافه شده است. بقعه و بنای تاریخی - مذهبی خضر نیز در بالای تپه ای کم ارتفاع در ۳ کیلومتری شمال شرق شهر همدان و در جوار روستای خضر قرار دارد. این بنا از نوع مقابر با نقشه ۴ ضلعی گنبددار و با ابعاد ۶×۶ متر است و در نمای بیرون ساختمان به جز ضلع غربی تزیین خاصی مشاهده نمی شود.

مطالعات باستان شناسی در اطراف بنا بویژه ضلع غربی آن از وجود اتاق با مجموعه ای از ساختمان ها در این قسمت و متصل به ضلع غربی بقعه حکایت دارد که اکنون از بین رفته اند. در داخل بنا محرابی وجود دارد که با کتیبه های آیات قرآنی و اشعار فارسی تزیین شده است و ۲ ردیف کتیبه نیز به فارسی و به ۲ خط ثلث و کوفی در سر تا سر اضلاع داخلی بنا وجود دارد و وجود کتیبه های فارسی مذکور به خط ثلث و کوفی آن هم با موضوعات حماسی بر گرفته از شاهنامه فردوسی در هیچ بنای دیگری در ایران سابقه ندارد و منحصر به بنای بقعه خضر همدان است. برخی از مزارشناسان این مقبره را محل دفن یکی از علماءالدوله ها و حاکمان وقت همدان در سده ششم هجری می دانند و برخی دیگر آن را منسوب به پیروان اهل حق و طریقت کرده و آنجا را خانقاه و مزار پیری موسوم به پسر خضر دانسته اند. قدمت این بقعه بر اساس مطالعات صورت گرفته به قرون ۴ و ۵ هجری مربوط می شود.

متأسفانه با وجود آثار و بناهای بسیار و نقش فعال، سازنده و تمرخیشی که این بناها می توانند در مقوله جذب گردشگر و شناساندن هرچه بیشتر توانمندی های توریسم مذهبی منطقه داشته باشند، آنچنان که بایسته است تمهیدات شایسته و تسهیلات در خوری در این زمینه انجام نشده است که در این وادی طولانی شدن مدت زمان طرح گسترش حرم امامزاده عبدالله به دلیل کمبود اعتبار دلیلی بر این مدعاست.

امامزاده عبدالله علیه السلام از امامزادگان معروف و معتبر شهر همدان است که همه ساله زائران بسیاری از سراسر کشور به نیت برآورده شدن حاجت خود به آن حضرت تقرب می جویند. مرقد مطهر امامزاده عبدالله علیه السلام به همراه مرقد پدر بزرگوارشان در میدانی به همین نام و مرکز شهر همدان واقع شده و نسب ایشان به حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام می رسد.

بنای اولیه بقعه به صورت سنگی و چهارگوش به طول و عرض ۴ متر بوده که پنجره های فولادی گشاده بر دیوار اطراف آن نصب و مدخل آن از جانب جنوب شرقی قرار داشته و پوشش آن با شیروانی آهن سفید به صورت گنبد بوده است. این بنا متعلق به تاریخ دوره اسلامی است.

بنای دوم بقعه با گنبد فیروزه ای دارای ضریح فلزی و فضای بهتری برای زوار است و به عنوان حرم بقعه تعبیه شده و در حال حاضر از تاریخ ساخت این بنا اطلاعی در دست نیست.

طرح گسترش بقعه که به دلیل افزایش دور از انتظار زائران و کمبود جا در سال ۱۳۸۰ از سوی هیأت امنا تهیه شد در حال حاضر مراحل اجرایی خود را سپری می کند و بنا به گفته اعضای هیأت امنا تکمیل و اجرای طرح ۸ سال دیگر ادامه دارد!

این بقعه در میان سایر مکان های زیارتی همدان از جایگاه خاصی برخوردار است و سالانه پذیرای شمار زیادی از زائران و دوستداران خاندان اهل بیت است و این امر این مسأله را گوشزد می کند که مسئولان ذیربط با برنامه ریزی صحیح و اصولی و شناسایی نقاط قوت و ضعف در بحث گردشگری مذهبی و ارائه راهکارمنطقی و علمی با بهره گیری از نظرات و تجربه های افراد صاحب نظر و با سیاستگذاری های مناسب مسیری را ترسیم کنند که از جاذبه های مذهبی و تاریخی همدان در زمینه جذب توریسم نهایت استفاده به عمل آید و در این عرصه شاید، ایجاد مکان ها و مراکز اقامتی و زائرسراهای مناسب برای رفاه حال زائران در مجاورت اماکن متبرکه، اصلاح و بهبود وضع راه های مواصلاتی و مسیرهای دسترسی گردشگران به مکان های زیارتی بویژه زیارتگاه های خارج از محدوده شهری و تأمین امنیت نسبی و پاکسازی محیط پیرامونی برخی از بناهای زیارتی شهر همدان بتواند نقش مؤثری ایفا کند.

همدان، میزبان جلوه های قرآنی

[سمیه مظاهری]

نمایشگاه علوم و نرم افزارهای قرآنی همدان در شب های قدر میزبان عده بیشماری از مردم علاقه مند و قرآن دوست استان بود.

این نمایشگاه امسال با شرکت ۸۰ ناشر از استان های قم، خراسان رضوی، تهران و همدان برگزار شده و این ناشران محصولات خود را در ۵۰ غرفه به نمایش گذاشته اند.

سرپرست اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان با اشاره به استقبال خوب مردم از نمایشگاه قرآن گفت: نمایشگاه امسال از ۳ بخش نشر و فروش، هنری و برنامه های جنبی تشکیل شده که در بخش نخست ۲۵ نرم افزار قرآنی و بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ عنوان کتاب به معرض دید علاقه مندان گذاشته شده است. در بخش هنری نیز علاوه بر اختصاص ۱۶ غرفه به دستگاه های دولتی برای نمایش عملکرد و برنامه های قرآنی خود، غرفه هایی با عنوان نقاشی، تذهیب، منبت کاری و مسابقه فرهنگی در نظر گرفته شده است.

اصغر زواری اظهار داشت: در این ایام برنامه هایی با عنوان محفل انس با قرآن از طرف اداره اوقاف و امور خیریه، قرآن و شکوفه های بهشت، برنامه جامعه القرآن و بنیاد قرآن و جشنواره سرودهای قرآنی خواهران در تالار برنامه های جانبی نمایشگاه برگزار می شود.

وی در ادامه اعلام کرد: نمایشگاه قرآن امسال در فضایی به مساحت ۳ هزار متر مربع برگزار شده و از ۸ تا ۱۵ مهر، صبح و عصر پذیرای علاقه مندان است.

نماینده ولی فقیه در استان همدان نیز گفت: امروز تحجر درد بی درمان جهان است و این بدترین بیماری برای اسلام و مکتب تشیع به شمار می رود.

امام جمعه همدان تصریح کرد: امروز قرآن در بین مسلمانان غریب و منزوی مانده است و به دستورات آن کمتر عمل می شود.

حجت الاسلام والمسلمین محمدی خاطرنشان ساخت: امروز نادانی در جهان بیداد می کند و باید قرآن را در همه ابعاد به صحنه آورد.

نمایشگاه علوم و نرم افزارهای قرآنی همدان از بخش های متنوعی تشکیل شده است و از ویژگی های منحصر به فرد آن، افزایش بخش هنری و نمایشگاهی نسبت به بخش فروش است.

در این بخش با برپایی غرفه های هنری با عنوان خوشنویسی و نمایش آثار خطاطان، نقاشی، تذهیب، سفال سازی و منبت کاری به صورت زنده سعی شده تا مردم با هنرهای اصیل ایرانی که می تواند در خدمت اسلام قرار گیرد آشنا شوند.

یکی از زیباترین غرفه های این بخش، غرفه آثار منبت از استاد علی اصغر مرتضایی است. وی که ۱۰ سال در این رشته تمرین و تلاش کرده است؛ ۱۵ اثر قرآنی خود را به نمایش گذاشته است. در این تابلوها اسامی زیبای خداوند، سوره حمد و قدر، ربناهای قرآنی و بخشی از سوره ملک بر روی چوب یک تکه حکاکی شده و با شاخه های گل تزیین شده است.

استاد مرتضایی در خصوص هنر منبت می گوید: منبت از هنرهای اصیل ایرانی است که پیشینه آن به سال های دور و زمانی که بشر به فکر تراش چوب افتاد، برمی گردد.

وی همچنین اظهار داشت: در طول زمان، روش های مختلفی

برای جلوه این هنر به وجود آمده و در دوران صفویه به اوج خود رسیده است.

امروز نیز در دو نوع کاربردی که به ساخت مبلمان اختصاص دارد و تزیینی که شامل پیکره سازی و حکاکی و برجسته کاری بر روی تابلو می شود، به کار برده می شود.

این استاد هنر منبت درباره کار خود نیز گفت: این سبکی ابداعی است و ایجاد تمام طرح گل ها، تزیینات جانبی و حکاکی آیه ها به صورت یکپارچه و متصل به هم انجام شده است.

استاد مرتضایی پیش از این نیز در تهران، اراک، قزاقستان و قرقیزستان اقدام به نمایش آثار خود کرده و سال ۸۳ نیز رتبه نخست را در بین هنرمندان منبت کار کشور به خود اختصاص داده است. یکی دیگر از غرفه های زیبای نمایشگاه، صنایع دستی و میراث فرهنگی است. در این غرفه، آثار مشبک کاری، ظریف کاری روی چوب، منجوق دوزی و کاشی کاری های هفت رنگ از هنرمندان همدانی و نهاوندی به نمایش گذاشته شده است. چند قرآن خطی و قدیمی نیز در این غرفه به معرض دید گذاشته شده است.

همچنین در نمایشگاه قرآن همدان با هدف توجه به هنر آیینی و اصیل، هر روز برنامه نقالی و پرده خوانی اجرا می شود.

در این برنامه، قصه های قرآن و پیامبران به گویش همدانی برای بازدید کنندگان بازگو می شود. غرفه تازه های کتاب و نمایش ۱۵۰ عنوان کتاب دینی و قرآنی، ایستگاه نقاشی و قصه گویی و شکوفه های بهشت از دیگر بخش های هنری نمایشگاه به شمار می رود.

در بخشی دیگر نیز دستگاه های دولتی، عملکرد و برنامه های قرآنی خود را در قالب پوستر، بروشور، عکس و نرم افزار به نمایش گذاشته اند. غرفه بنیاد شهید یکی از غرفه های یاد شده است که علاوه بر معرفی ۱۴ عنوان برنامه این سازمان، یکصد لوح فشرده از ناشران سراسر کشور و لوح های کسب شده مسابقات قرآنی را به معرض دید گذاشته است. در غرفه سازمان تبلیغات نیز علاوه بر معرفی پایگاه های اینترنتی قرآنی به پرسش ها و شبهات دینی مردم به صورت حضوری و تلفنی پاسخ داده می شود. نکته جالب توجه این است که در این غرفه به افراد مسلط به روخوانی قرآن، گواهینامه داده می شود. همچنین کودکان و بزرگسالان با حضور در غرفه سازمان تبلیغات و خواندن قرآن جایزه می گیرند.

غرفه تازه نیز یکی از غرفه های فعال نمایشگاه است که به معرفی فعالیت های دارالقرآن نیروی انتظامی می پردازد. در این غرفه چند قرآن خطی نیز به نمایش گذاشته شده است.

کلیسای حضرت رفائیل، مأمنی برای مسیحیان همدانی

[سعید ثقه ای]

عیسی مسیح مصلحی بزرگ و دارای معجزات فراوان است که با بیان اندرزهای نیکو مردم را به رستگاری دعوت می کرد و به همین روی دستورات دینی وی با مخالفت بسیاری از مردم آن زمان مواجه شد.

مسیحیان به ۳ فرقه کاتولیک، ارتدکس و پروتستان تقسیم و کتاب مقدس آنان انجیل به معنای بشارت است که معتبر ترین نسخه آن متی، مرقس، لوقا و یوحنا نام دارد. با شروع دین مسیح در عصر اشکانیان و تحولاتی که پس از حمله اسکندر در ایران رخ داد، زمینه تعامل فرهنگی مردم با دین مسیحیت فراهم شد. بر اساس متون تاریخی پس از مهاجرت بزرگ ارامنه به داخل ایران و سکونت در اصفهان و تبریز جمعی از آنان در سال ۱۶۰۵ میلادی به همدان مهاجرت و در روستای شورین و شهر همدان ساکن شدند.

در سال ۱۶۵۰ میلادی تعداد ۳۰۰ خانواده از ارامنه ساکن در روستای شورین به شهر همدان مهاجرت و خانه های خود را در محله سر قلعه یا به عبارتی اکباتان بنا نهادند. با افزایش جمعیت ارامنه آنان به ساختن کلیسا و مکان های آموزشی و فرهنگی اقدام کردند و حتی برخی از محلات و کوچه ها بنام آنان نامگذاری شد.

در حال حاضر اقلیت آشوری و ارمنی همدان، دارای ۲ کلیسای مطرح هستند، که یکی از آنها کلیسای کاتولیک حضرت رفائیل در اطراف میدان آرامگاه بوعلی سینای همدان است.

این کلیسا در سال ۱۹۵۶ میلادی تأسیس شد و از همان سال تبدیل به مکانی برای فعالیت های این گروه از مردم شد که تا امروز نیز همچنان فعال است و مسیحیان مراسم مذهبی خود را روزهای یکشنبه هر هفته، به طور آزادانه در آنجا به جای می آورند.

همچنین برپایی مراسم و آیین های دینی و مذهبی در کلیساهای چهارگانه آشوری از مفاخر جامعه آشوری است. ضمن این که آیین هایی مانند انجام مراسم قربانی مقدس یا عشای ربانی برای کودکان و آموزش تعلیمات دینی در مدارس و کلیساهای آشوری با نظم و شکوه خاص برگزار می شود.

آنچه بیش از همه برای آشوریان ایران مایه مباهات است، این است که با وجود جمعیت اندک آنان در ایران که شاید به جمعیت یک شهر نیز نمی رسد، در مجلس شورای اسلامی دارای یک نماینده هستند. آشوریان دارای بیش از ۹۰ کلیسای تاریخی باقی مانده از نخستین سال های پذیرش مسیحیت هستند که هنوز در روستاهایی که برخی از آنها فاقد حتی یک خانواده آشوری هستند، حفظ و نگهداری می شوند و همه ساله نیز در آن مکان ها مراسم خاص و باستانی برپا می شود و یکی از آن ۹۰ کلیسا، کلیسای کاتولیک حضرت رفائیل در همدان است.

در سال ۱۹۰۳ میلادی خورن دروارطانیان نایب خلیفه ارامنه جلفای اصفهان و رهبر دینی ارامنه همدان و اراک برخی بناهای عام المنفعه از جمله مدرسه دینی ارامنه سورپ لوساور چاگان موسوم به نور و حمام ارامنه واقع در کوچه ارامنه را به کمک مالی خلیفه گری ارامنه جلفای اصفهان، انجمن فرهنگ دوستان تهران و تجارت خانه آرزومانیان بنا نهاد. مدرسه نور در سال ۱۹۴۱ میلادی بر اثر آتش سوزی تخریب شد و سال بعد از سوی مهندس نشان لئونیان تجدید بنا شد. به علت مهاجرت ارامنه در سال ۱۹۴۶ میلادی به ارمنستان و کمبود امکانات زندگی موجب شد تا مدرسه نور در سال ۱۹۵۸ به علت کمی دانش آموز تعطیل شود. به طوری که همدان در سال ۱۹۷۹ میلادی خالی از سکنه ارامنه شد. مدرسه ایواندار نور با ۶ ستون سنگی و قضایی با پلان مستطیل به ابعاد ۱۱/۵ در ۲۷ مترمربع در یک طبقه و شامل ۷ کلاس است که متأسفانه قابل دسترسی نیست.

به محض داخل شدن به کلیسا و گذر از پله های تصاعدی آن، با حیاطی با صفا و زیبا مواجه شده و چشم ها به ستون هایی سنگی از جنس گرانیت مانند سنگ های به کار رفته شده در آرامگاه بوعلی سینا می افتد شاید همین موضوع بتواند گواهی بر این باشد که در طراحی کلیسا از معماری ایرانی استفاده شده و به تقلید از سبک طراحی های هوشنگ سیحون برای کلیسا ستون هایی از سنگ گرانیت در نظر گرفته اند. در این جا آرامشی وصف ناپذیر حکم فرماست. حیاطی سرسبز و زیبا با درختان سیب قرمز که دورتادور کلیسا را زینت بخشیده چنان آرامشی را به فضای داخلی کلیسا می دهد که گویی اصلاً سر و صدای ماشین های در حال تردد دور میدان آرامگاه به گوش نمی رسد.

در حال حاضر اقلیت آشوری و ارمنی همدان، دارای ۲ کلیسای مطرح هستند، که یکی از آنها کلیسای کاتولیک حضرت رفائیل در اطراف میدان آرامگاه بوعلی سینای همدان است

ابتدای ورود به کلیسا متوجه اشعاری از پل کلودل می شوی که در کنار مجسمه مریم مقدس به دیوار نصب شده است.

مجسمه مریم مقدس روی تکه سنگ هایی گلی در گوشه حیاط، ابتدای در ورودی کلیسا قرار گرفته و دور تا دورش را برگ درختان چسب فرا گرفته و به آن زیبایی خاصی بخشیده است. دور گردن مجسمه هم صلیبی قرار گرفته که با کوچکترین نسیمی تکان می خورد.

وقتی به درون کلیسا قدم می گذاری اتاقک کشیش را خواهی دید که در انتهای تالار کلیسا قرار دارد و اسقف هر یکشنبه در ساعاتی خاص برای شنیدن سخنان و درد دل های عبادت کنندگان به آنجا می رود. سپس سالنی با تعدادی نیمکت چوبی ساده با رنگ قهوه ای روشن که پشت سر هم چیده شده اند توجه آن را جلب خواهد کرد.

در تا دور سالن با قاب عکس هایی از مسیح، حضرت مریم و اشخاص برجسته مذهبی و تابلوهایی که به صلیب کشیدن مسیح را به نمایش می کشند، پر شده است. این تابلوها و مجسمه ها که هر کدام هدیه است از طرف دوستداران کلیسا که طی سال ها فضای داخل این مکان مقدس را زینت بخشیده اند. در گوشه های کلیسا محل هایی برای روشن کردن شمع در نظر گرفته شده و دسته ای هم شمع برای روشن کردن و ادای نذر مراجعه کنندگان در کنار شمعدان ها قرار داده شده است.

محراب در قسمت جلو کلیسا آکنده است از مجسمه های مسیح و فرشتگان زیباروی که با شمعدانی ها تزئین شده است که البته به جز اسقف و تازه عروس و دامادها کسی حق وارد شدن به آن را ندارد.

یکشنبه هر هفته، ایام سال نو و روزهای مقدس و اعیاد مخصوص، مسیحیان همدان در کلیسا حضرت رفائیل جمع می شوند تا به عبادت خدای یگانه بپردازند.

در سال های گذشته تعداد ارامنه استان همدان دست خوش تغییرات زیادی شده است، ضمن این که در بین عبادت کنندگان مسیحی نیز افرادی پیدا می شوند که ایرانی نیستند ولی سال هاست که مقیم ایران بوده و در شهر همدان ساکن شده اند. اگرچه این کلیسا مخصوص مسیحیان کاتولیک است با این وجود هیچ گاه درهای آن به روی همشهریان و گردشگران بسته نبوده است.